ابهام در اجرای طرح جدید دولت برای ساماندهی آرد و نان

مدیریت خرید یا سهمیه‌بندی نان؟

تعادل | ابهام در اجرای طرح مدیریت خرید نان، انتشار ویدئوهایی از افزایش قیمت پس از عبور از سقف خرید و اظهارات متفاوت مسوولان استانی، بار دیگر موضوع سهمیه‌بندی نان را به یکی از بحث‌های داغ اقتصادی تبدیل کرده است. دولت از ساماندهی توزیع آرد یارانه‌ای و جلوگیری از انحراف آن سخن می‌گوید، اما پرسش اصلی این است که آیا این طرح بدون تحمیل هزینه اضافی به مصرف‌کنندگان عادی قابل اجراست؟

◄ مدیریت یارانه یا افزایش هزینه خانوارها؟
ماجرای سهمیه‌بندی نان با انتشار ویدئویی کوتاه در شبکه‌های اجتماعی آغاز شد؛ ویدئویی که در آن مشتری پس از ارایه کارت بانکی به دستگاه کارت‌خوان نانوایی، با پیام پایان سهمیه خرید مواجه می‌شد. نانوا نیز به او توضیح می‌داد که برای خرید بیشتر باید قیمت آزاد پرداخت کند. این تصاویر به سرعت منتشر شد و پیش از آنکه توضیح رسمی و روشنی درباره جزییات طرح ارایه شود، نگرانی‌ها درباره آغاز سهمیه‌بندی نان افزایش یافت. اختلاف چندبرابری قیمت نان یارانه‌ای و آزاد نیز به این نگرانی‌ها دامن زد. نخستین گزارش‌ها از اجرای سازوکار جدید در استان‌های خوزستان و زنجان منتشر شد. بر اساس توضیحات مسوولان، سامانه‌ای از طریق کارت‌خوان‌های هوشمند میزان خرید نان را کنترل می‌کند. خرید تا سقف تعیین‌شده با نرخ یارانه‌ای محاسبه می‌شود و خرید بیشتر، مشمول نرخ آزاد خواهد بود. در تصاویر منتشرشده از برخی نانوایی‌ها، قیمت نان لواش از حدود ۲۷۰۰ تومان به بیش از ۱۰ هزار تومان، بربری از حدود ۶۵۰۰ تومان به ۳۰ هزار تومان و سنگک از حدود ۷ هزار تومان به حدود ۳۲ هزار تومان افزایش پیدا می‌کند. در ادامه، خبرگزاری فارس از اجرای طرحی با عنوان «مدیریت خرید نان» خبر داد و نرخ یارانه‌ای ۲۳۰۰ تومان و نرخ آزاد ۱۲ هزار و ۶۵۰ تومان را اعلام کرد؛ یعنی قیمتی حدود ۵.۵ برابر نرخ یارانه‌ای. بر اساس جزییات منتشرشده، مبنای محاسبه خرید، سرپرست خانوار است و خرید سایر اعضای خانواده نیز در سقف خانوار لحاظ می‌شود. مسوولان می‌گویند هدف، محدودکردن خریدهای حجیم و تجاری است، نه ایجاد محدودیت برای مصرف روزانه مردم.

◄ چرا دولت به دنبال کنترل خرید نان است؟
یکی از دلایل مطرح‌شده برای اجرای طرح، تمرکز خرید نان یارانه‌ای در تعداد محدودی از کارت‌های بانکی است. طبق آمار منتشرشده در گزارش فارس، حدود ۵ درصد کارت‌های بانکی، ۳۵ درصد نان کشور را خریداری می‌کنند. همچنین مواردی از ثبت خرید ماهانه حدود پنج تن نان برای یک خانوار گزارش شده است. بنابر توضیحات مسوولان، بخشی از این نان‌ها به جای مصرف خانوار، در دامداری‌ها، مرغداری‌ها و فعالیت‌های اقتصادی دیگر استفاده می‌شود؛ در حالی که آرد یارانه‌ای برای تأمین نیاز غذایی مردم اختصاص یافته است. از این منظر، نظارت بر توزیع آرد و جلوگیری از سوءاستفاده از یارانه اقدامی قابل دفاع است. مساله اما به نحوه اجرای طرح بازمی‌گردد؛ اینکه چگونه می‌توان مصرف غیرمتعارف را از نیاز واقعی خانوار تشخیص داد، بدون آنکه مردم عادی متضرر شوند؟

◄ سهمیه نان خانوار چگونه محاسبه می‌شود؟
یکی از نکات مطرح‌شده در اظهارات مسوولان، سرانه مصرف ماهانه آرد است. معاون اقتصادی استاندار مازندران این میزان را در کشور حدود هشت کیلوگرم برای هر نفر اعلام کرده که معادل تقریبی ۲۵ تا ۲۶ قرص نان است. این رقم در مازندران به دلیل حضور مسافران حدود ۸.۲ کیلوگرم عنوان شده است. با این حال، مصرف نان در همه خانواده‌ها یکسان نیست. ممکن است خانواری به دلیل افزایش تعداد اعضا، حضور مهمان یا تغییر شرایط زندگی، در یک ماه بیشتر از میانگین معمول نان مصرف کند. اگر سامانه صرفا بر اساس سابقه خرید یا میانگین مصرف گذشته تصمیم بگیرد، چنین خانواده‌ای ممکن است ناچار شود نان مورد نیاز خود را با نرخ آزاد تهیه کند. بنابراین، وجود امکان اعتراض، اصلاح سهمیه و در نظر گرفتن شرایط خاص خانوارها از ضروریات اجرای این طرح است.

◄ تناقض در اظهارات مسوولان
ابهام درباره دامنه اجرای طرح نیز به نگرانی‌ها دامن زده است. خبرگزاری فارس از فعال شدن آن در استان‌های مرکزی، خوزستان و زنجان خبر داده، در حالی که فرمانداری زنجان سهمیه‌بندی نان را رد کرده است. از سوی دیگر، مدیرکل غله و خدمات بازرگانی خوزستان گفته این طرح در سراسر کشور در حال اجراست. در مازندران نیز معاون هماهنگی امور اقتصادی استانداری تأکید کرده هیچ برنامه‌ای برای سهمیه‌بندی جدید یا افزایش قیمت نان وجود ندارد. او حتی اعلام کرده است که هر فرد می‌تواند بیش از ۱۰۰ قرص نان در ماه خریداری کند، بدون اینکه قیمت نان برای او افزایش پیدا کند. این اظهارات متفاوت، پرسش‌های مهمی ایجاد کرده است: آیا طرح در تمام کشور اجرا می‌شود یا صرفاً آزمایشی است؟ سقف خرید در استان‌ها یکسان است؟ اگر مصرف خانواری از الگوی معمول بیشتر باشد، چه اتفاقی می‌افتد؟

◄ انحراف آرد یارانه‌ای مساله اصلی کجاست؟
معاون اقتصادی استاندار مازندران برای توضیح ضرورت ساماندهی آرد، به آمار قابل توجهی اشاره کرده است. به گفته او، برخی واحدهای صنفی مانند قنادی‌ها و تولیدکنندگان نان فانتزی باید ماهانه حدود ۶۵۰۰ تن آرد آزاد خریداری کنند، اما میزان خرید ثبت‌شده آنها تنها ۱۵۰۰ تن بوده است. به این ترتیب، حدود پنج هزار تن اختلاف وجود دارد که احتمال می‌رود از مسیر آرد یارانه‌ای تأمین شده باشد. اگر این آمارها دقیق باشد، ضرورت اصلاح نظام توزیع آرد روشن است. با این حال، مقابله با انحراف یارانه نباید به افزایش هزینه خرید برای مصرف‌کننده واقعی منجر شود. دولت می‌تواند با نظارت بر عملکرد نانوایی‌ها، بررسی خرید واحدهای صنفی و شناسایی کارت‌های بانکی با مصرف غیرعادی، مسیر سوءاستفاده را محدود کند. سامانه‌های هوشمند نیز زمانی کارآمد خواهند بود که اطلاعات دقیق و امکان رسیدگی به اعتراض شهروندان را فراهم کنند. نان یکی از اصلی‌ترین اقلام مصرفی خانوارهاست و هرگونه خبر درباره محدودیت دسترسی یا افزایش قیمت آن، مستقیما بر نگرانی‌های معیشتی مردم تأثیر می‌گذارد. به همین دلیل، اجرای هرگونه سیاست جدید در این حوزه به اطلاع‌رسانی دقیق و هماهنگ نیاز دارد. دولت باید پیش از گسترش طرح، سقف خرید، نحوه محاسبه سهمیه خانوار، وضعیت خرید اعضای خانواده و سازوکار اعتراض به خطاهای احتمالی را مشخص کند. همچنین نانوایان باید پیش از اجرای طرح آموزش ببینند تا خودشان نیز در مواجهه با مشتریان دچار سردرگمی نشوند. در نهایت، جلوگیری از هدررفت منابع عمومی و مقابله با سوءاستفاده از آرد یارانه‌ای هدفی منطقی است؛ اما نباید هزینه تخلف برخی واحدها بر دوش مصرف‌کننده عادی بیفتد. مردم باید پیش از آنکه با پیام پایان سهمیه روی دستگاه کارت‌خوان نانوایی مواجه شوند، بدانند چه محدودیتی اعمال شده و بر چه اساسی محاسبه می‌شود. مدیریت یارانه نان بدون شفافیت، نه تنها به اعتماد عمومی کمک نمی‌کند، بلکه می‌تواند نگرانی درباره یکی از ضروری‌ترین کالاهای سفره خانوار را افزایش دهد.

بخش خصوصی پیشنهاد داد

واردات کالاهای اساسی با ارز صادراتی

روسای سه اتاق بازرگانی، اصناف و تعاون ایران پیشنهاد دادند صادرکنندگان بتوانند به جای بازگرداندن ارز حاصل از صادرات، کالاهای اساسی و مورد نیاز کشور را وارد کنند؛ پیشنهادی که به گفته آنها می‌تواند همزمان به رفع تعهدات ارزی صادرکنندگان، تأمین نیازهای داخلی و تقویت مشارکت بخش خصوصی در اقتصاد کمک کند. نشست ماهانه روسای اتاق‌های بازرگانی، اصناف و تعاون ایران با محوریت بررسی راهکارهای حمایت از دولت در تأمین کالاهای اساسی برگزار شد. در این نشست، فعالان بخش خصوصی بر ضرورت استفاده بیشتر از ظرفیت‌های تولیدی، تجاری و اجرایی این بخش برای عبور از شرایط دشوار اقتصادی تأکید کردند. صمد حسن‌زاده، رییس اتاق بازرگانی ایران، در این نشست با اشاره به پیچیدگی‌های اقتصادی و شرایط بین‌المللی کشور گفت: بخش خصوصی بیش از گذشته وظیفه دارد برای حل مشکلات اقتصادی، ایجاد آرامش اجتماعی و بهبود معیشت مردم به دولت راهکار ارایه دهد. او یکی از پیشنهادهای اصلی بخش خصوصی را استفاده از ظرفیت صادرکنندگان برای واردات کالاهای اساسی عنوان کرد و افزود: در شرایط فعلی، صادرکنندگان با مشکلاتی در زمینه رفع تعهدات ارزی مواجه‌اند و از سوی دیگر، تأمین کالاهای اساسی و مواد اولیه مورد نیاز تولید از دغدغه‌های مهم دولت است. بنابراین می‌توان با یک راهکار مشترک، این دو مساله را همزمان مدیریت کرد. بر این اساس، پیشنهاد روسای سه اتاق این است که صادرکنندگان بتوانند در ازای رفع تعهدات ارزی خود، کالاهای اساسی مورد نیاز کشور را تا سقف تعهداتشان وارد کنند. در حال حاضر مجوز واردات برای صادرکنندگان عمدتاً به مواد اولیه، قطعات و ماشین‌آلات مورد نیاز خودشان محدود است؛ اما بخش خصوصی خواستار رفع این محدودیت و تعمیم مجوز واردات به کالاهای اساسی شده است. در بخش دیگری از نشست، روسای سه اتاق بر ضرورت افزایش نقش بخش خصوصی در مدیریت اقتصادی کشور تأکید کردند و خواستار طراحی سازوکارهایی برای مشارکت بیشتر فعالان اقتصادی در تصمیم‌گیری‌ها و ساماندهی بازار شدند.

◄ تأکید بر توسعه دیپلماسی اقتصادی
دیپلماسی اقتصادی و گسترش روابط تجاری با کشورهای همسایه و بازارهای جدید نیز از دیگر محورهای این نشست بود. روسای سه اتاق خواستار فراهم شدن زمینه حضور موثرتر بخش خصوصی در تعاملات اقتصادی با کشورهای همسو، اعضای بریکس، شانگهای و اتحادیه اوراسیا شدند. حسن‌زاده با اشاره به آمادگی برخی کشورها برای توسعه همکاری با ایران، از ظرفیت بازار کنیا و دیگر کشورهای آفریقایی سخن گفت. او همچنین از بررسی راه‌اندازی مرکز تجاری و نمایشگاه دایمی محصولات ایرانی در نایروبی خبر داد؛ مرکزی که می‌تواند زمینه حضور شرکت‌ها و تعاونی‌های ایرانی در بازار آفریقا را فراهم کند. بهمن عبداللهی، رییس اتاق تعاون ایران نیز با اشاره به فرصت‌های همکاری با قزاقستان، کشت فراسرزمینی در این کشور را راهکاری برای تأمین بخشی از نیاز ایران به نهاده‌های کشاورزی و کالاهای اساسی دانست. به گفته او، منابع آبی و ظرفیت گسترده زمین‌های کشاورزی قزاقستان می‌تواند زمینه مناسبی برای توسعه این همکاری‌ها باشد. عبداللهی همچنین به برنامه ازبکستان برای ساخت یک شهر جدید به عنوان پایتخت تجاری این کشور اشاره کرد و گفت: این پروژه فرصت مناسبی برای صادرات مصالح ساختمانی و خدمات فنی و مهندسی ایران فراهم می‌کند. قاسم نوده‌فراهانی، رییس اتاق اصناف ایران نیز با اشاره به آمادگی اصناف برای تأمین مایحتاج مردم گفت: اتاق اصناف با توجه به تجربه شرایط دشوار گذشته، برای تأمین کالاهای مورد نیاز مردم و حفظ پایداری بازار در شرایط مختلف آمادگی دارد. در پایان نشست نیز با تأکید بر اهمیت ثبات اقتصادی در تصمیم‌گیری فعالان بازار، مقرر شد موضوع ثبات و تنظیم بازار در نشست‌های ماهانه آینده سه اتاق بررسی شود.

اصلاح ساختار حکمرانی اقتصادی

پیام باقری، نایب‌رییس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، در نشست هیات نمایندگان اتاق بوشهر با اعضای هیات رییسه اتاق ایران، با تأکید بر ضرورت بازنگری در ساختار اقتصادی کشور، گفت: مهم‌ترین مطالبه فعالان اقتصادی باید تغییر مدل حکمرانی اقتصادی و حرکت از یک اقتصاد دولتی، دستوری و بروکراتیک به سمت اقتصادی مشارکت‌محور باشد؛ مدلی که در آن بخش خصوصی صرفاً مخاطب سیاست‌های اقتصادی نباشد، بلکه در سیاست‌گذاری، تصمیم‌گیری و حل مسائل اقتصادی نقش موثر داشته باشد. در این نشست، قدیر قیافه، نایب‌رییس اتاق ایران، عبدالله مهاجر دارابی، عضو هیات رییسه اتاق ایران، خورشید گزدرازی رییس اتاق بوشهر، فرج‌الله معماری رییس اتاق سمنان، محمود نجفی‌عرب، رییس اتاق تهران و سیدجواد زمانی، معاون امور استان‌ها و تشکل‌های اتاق ایران نیز حضور داشتند. باقری با اشاره به جایگاه فعالان اقتصادی در زیست‌بوم اقتصادی کشور اظهار کرد: فعالان اقتصادی بخشی از این زیست‌بوم و بازیگران میدان اقتصاد هستند و بنابراین شناخت دقیق ساختار اقتصادی کشور و نحوه اداره آن، برای همه کسانی که در این میدان فعالیت می‌کنند اهمیت دارد. وی افزود: اگر شرایط فعلی کشور را کنار بگذاریم و به روند اداره اقتصاد در دهه‌های گذشته نگاه کنیم، با اقتصادی مواجه هستیم که عمدتاً دولتی، دستوری و تکلیفی بوده و در آن قیمت‌گذاری‌های دستوری و سهم اندک بخش خصوصی در سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری، بخش مهمی از ساختار اقتصادی را شکل داده است. نایب‌رییس اتاق ایران ادامه داد: مهم‌ترین انتظار، مطالبه و خواسته فعالان اقتصادی در این شرایط باید اصلاح همین ساختار باشد. اگر در سطح دولت از مشارکت بخش خصوصی و میدان‌داری این بخش سخن گفته می‌شود، این رویکرد باید در عمل و در تمام سطوح تصمیم‌گیری و اجرا نیز پیاده شود. باقری با اشاره به گفت‌وگوی خود با استاندار بوشهر گفت: در سطح مدیران ارشد کشور، در بسیاری از موارد رویکردها نسبت به ضرورت حضور و نقش‌آفرینی بخش خصوصی به یکدیگر نزدیک شده است. در سطوح بالای مدیریتی بر این موضوع تأکید می‌شود که بخش خصوصی باید مورد توجه قرار گیرد، توسعه پیدا کند و در حل مسائل کشور میدان‌دار باشد؛ اما مشکل زمانی خود را نشان می‌دهد که از این سطح عبور می‌کنیم و وارد لایه‌های کارشناسی، میانی و اجرایی دولت می‌شویم. وی تصریح کرد: در این لایه‌ها، ساختار بروکراتیک می‌تواند مانع تحقق همان رویکردی شود که در سطوح بالاتر مورد تأکید قرار گرفته است. در نتیجه، میان تصمیم و اراده در سطح بالای مدیریتی و فرآیند اجرا یک شکاف ایجاد می‌شود و فعال اقتصادی در مسیر فعالیت خود با مجموعه‌ای از ساختارها، مقررات و فرآیندهای اداری مواجه می‌شود که گاه اجازه نمی‌دهد تصمیمات و سیاست‌های کلان به نتیجه برسند. باقری با اشاره به روند توسعه ساختار اداری کشور طی دهه‌های گذشته گفت: طی ۳۰ تا ۴۰ سال گذشته، نظام بروکراتیک کشور توسعه پیدا کرده و یک دولت فربه و حجیم شکل گرفته است. کافی است ساختارهای دولتی را در یک استان مانند بوشهر بررسی کنیم؛ تعداد دستگاه‌ها، سازمان‌ها و ساختمان‌های دولتی نشان‌دهنده ابعاد این ساختار است. همین وضعیت را می‌توان با ابعاد گسترده‌تر در سراسر کشور مشاهده کرد. وی افزود: مساله فقط تعداد دستگاه‌ها نیست، بلکه مساله اصلی ساختاری است که در آن حتی اگر در سطح بالا دست اراده‌ای برای حل یک مشکل وجود داشته باشد، در لایه‌های مختلف اداری و اجرایی ممکن است امکان عبور از این ساختار وجود نداشته باشد. نایب‌رییس اتاق ایران تأکید کرد: بنابراین، اصلاح محیط فعالیت اقتصادی و کسب‌وکار، بدون نوسازی ساختارهای اقتصادی و بازنگری در شیوه حکمرانی اقتصادی امکان‌پذیر نیست. اگر قرار است بخش خصوصی میدان‌دار اقتصاد باشد، باید ساختار تصمیم‌گیری و اجرا نیز با این رویکرد هماهنگ شود. باقری با اشاره به اقدامات انجام‌شده در اتاق ایران گفت: سنگ بنای این موضوع در اتاق ایران گذاشته شده است. بیانیه اصلاح ساختارهای حکمرانی اقتصادی کشور با تلاش دوستان در اتاق ایران تهیه و در مرکز پژوهش‌ها و هیات رییسه اتاق ایران بررسی شده و به عنوان یک چارچوب مشخص برای پیگیری اصلاحات مطرح‌شده است. پیشنهادهای مشخصی نیز در این زمینه آماده شده و موضوع در حال پیگیری است. وی با بیان اینکه اتاق ایران باید از ظرفیت‌های موجود خود برای اثرگذاری استفاده کند، افزود: اتاق ایران بیش از ۱۰۰ کرسی در بخش‌های مختلف اقتصادی، دستگاه‌های دولتی و تشکل‌ها دارد. این ظرفیت باید برای حضور موثر بخش خصوصی در فرآیند تصمیم‌گیری و پیگیری مسائل اقتصادی مورد استفاده قرار گیرد. باقری ادامه داد: اگر ساختارهای اقتصادی اصلاح نشود، صرف حضور روسای اتاق‌ها در جلسات و تلاش فعالان اقتصادی به تنهایی نمی‌تواند مسائل را حل کند. بنابراین باید همزمان با حضور و مذاکره، اصلاح ساختارها را نیز دنبال کنیم. نایب‌رییس اتاق ایران درباره وظیفه اتاق‌ها در این مسیر گفت: اتاق مامور به اقدام است و نباید به این دلیل که در برخی موارد نتیجه مورد انتظار حاصل نشده، از اقدام مأیوس شود. ما باید از همه ابزارهایی که در اختیار داریم استفاده کنیم؛ از مذاکره و حضور موثر در محافل و مراجع تصمیم‌گیری گرفته تا ارایه پیشنهادهای مشخص و مطالبه‌گری همراه با راهکار. وی تأکید کرد: مطالبه‌گری بخش خصوصی زمانی می‌تواند اثرگذار باشد که همراه با راهکار باشد. اتاق نباید صرفا بگوید یک مساله وجود دارد، بلکه باید مساله را دقیق شناسایی کند، پیشنهاد مشخص ارایه دهد و برای اجرای آن نیز پیگیری مستمر داشته باشد. باقری با اشاره به نمونه‌هایی از اقدامات انجام‌شده در حوزه خرما گفت: در برخی موارد، با حضور و پیگیری مستقیم بخش خصوصی و استفاده از ظرفیت مدیران و مسوولان، تصمیمات لازم اتخاذ شده و مصوبات مورد نیاز به نتیجه رسیده است. این نمونه‌ها نشان می‌دهد که در کنار پیگیری اصلاحات ساختاری، اقدام عملی نیز باید ادامه داشته باشد. وی در پایان تأکید کرد: اتاق‌ها باید همزمان دو مسیر را دنبال کنند؛ از یک سو برای اصلاح ساختارهای اقتصادی و حکمرانی مطالبه‌گری کنند و از سوی دیگر، در چارچوب ظرفیت‌های موجود، برای حل مسائل مشخص اقتصادی اقدام کنند. اصلاح ساختار زمان‌بر است، اما این موضوع نباید موجب توقف اقدام و پیگیری مسائل بخش خصوصی شود.

اخبار

◄ درخواست فعالیت دایمی گمرک ریمدان

اتاق بازرگانی تهران خواستار فعالیت مستمر گمرک در تمام روزهای هفته شد. به گزارش خبرگزاری تسنیم، افزایش حجم مبادلات تجاری و تردد ناوگان حمل‌ونقل بین‌المللی در مرز ریمدان، در کنار محدودیت ساعات فعالیت گمرک این مرز، به یکی از چالش‌های فعالان اقتصادی و شرکت‌های حمل‌ونقل تبدیل شده است؛ موضوعی که رییس اتاق بازرگانی تهران در نامه‌ای به رییس کل گمرک جمهوری اسلامی ایران، خواستار رسیدگی به آن و برقراری فعالیت هفت‌روزه و مستمر گمرک ریمدان شد. محمود نجفی‌عرب، رییس اتاق بازرگانی تهران، در نامه‌ای خطاب به فرود عسکری، رییس کل گمرک ایران، با اشاره به نقش راهبردی مرز ریمدان در توسعه روابط تجاری و ترانزیتی ایران و پاکستان، تأکید کرده است که محدودیت روزها و ساعات فعالیت گمرک، به‌ویژه فعالیت نیم‌روزه در روزهای پنجشنبه و تعطیلی روزهای جمعه، موجب ایجاد وقفه در انجام تشریفات گمرکی شده است. بر اساس این نامه، تعطیلی پایان هفته در کشور پاکستان در روزهای شنبه و یکشنبه نیز بر مشکلات موجود افزوده و در نتیجه، توقف محموله‌ها و ناوگان حمل‌ونقل و تحمیل هزینه‌های مضاعف به فعالان اقتصادی و شرکت‌های حمل‌ونقل بین‌المللی را به دنبال داشته است. رییس اتاق بازرگانی تهران در بخش دیگری از این مکاتبه، طولانی بودن فرآیند انتقال کانتینرها از بندر کراچی به گمرک مرزی ریمدان - گبد و محدودیت زمانی تعیین‌شده برای بازگرداندن کانتینرها به شرکت‌های کشتیرانی را از دیگر مشکلات این مسیر عنوان کرده است. به گفته وی، این شرایط در کنار مشکلات موجود در مرز، موجب تحمیل هزینه‌های دموراژ و افزایش هزینه‌های ناشی از توقف ناوگان حمل‌ونقل می‌شود. تداوم این وضعیت علاوه بر افزایش هزینه‌های تجارت، می‌تواند زمینه بروز اختلافات تجاری میان طرف‌های ایرانی و پاکستانی را فراهم کند. نجفی‌عرب همچنین هشدار داده است که استمرار این شرایط ممکن است رقابت‌پذیری و توجیه اقتصادی استفاده از مسیر ترانزیتی ریمدان را تحت تأثیر قرار دهد و از جذابیت این مسیر برای فعالان اقتصادی بکاهد. بر همین اساس، رییس اتاق بازرگانی تهران از رییس کل گمرک ایران درخواست کرده است موضوع برقراری فعالیت مستمر گمرک ریمدان در تمامی روزهای هفته را با فوریت بررسی و اقدامات لازم را با هماهنگی دستگاه‌های ذی‌ربط انجام دهد. در این نامه بر ضرورت اتخاذ تدابیر اجرایی برای ارایه خدمات گمرکی به صورت هفت‌روزه تأکید شده است؛ اقدامی که به اعتقاد اتاق تهران می‌تواند در کاهش توقف ناوگان، رفع موانع تجاری و تسهیل فرآیندهای گمرکی در مسیر مبادلات ایران و پاکستان موثر باشد.

◄ گیلان محور توسعه ارتباطات تجاری با همسایگان شمالی است

محمدصادق مفتح آبان در نخستین رویداد سرمایه‌گذاری استان گیلان که تحت عنوان «گیلان؛ دروازه سرمایه‌گذاری پایدار ایران» در تالار مرکزی رشت برگزار شد، با بیان اینکه ظرفیت‌های بالقوه و نهان‌شده هر منطقه در کنار سایر ارزش‌ها، در شرایط سخت، جلوه ویژه پیدا می‌کند، گفت: گیلان طی سال‌های سال به عنوان استان گردشگری و کشاورزی مطرح بود و کمتر کسی به ظرفیت‌های تجاری و حمل و نقلی گیلان توجه می‌کرد. وی با اشاره به همجواری گیلان با همسایگان دریای خزر، تصریح کرد: امروز نیاز به این همجواری، بیشتر احساس می‌شود و با توجه به سیر حوادث یک سال گذشته، باید به دنبال توسعه ارتباطات تجاری با همسایگان شمالی باشیم. معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه گیلان در کنار صنایع تبدیلی، می‌تواند در تولید صنایع نیز حرف اول را بزند، اضافه کرد: ۲۰ بسته سرمایه‌گذاری مطالعه‌شده و آماده‌شده در گیلان داریم که هم در بخش تولید، هم در بخش صنایع تکمیلی و هم در بخش تجارت است. رییس سازمان توسعه تجارت ایران از برنامه‌ریزی برای توسعه سرمایه‌گذاری خارجی در گیلان در چهارچوب رویداد مذکور خبر داد و بیان کرد: این بسته‌های سرمایه‌گذاری می‌تواند ۴۸۰۰ شغل جدید صنعتی را در گیلان ایجاد کند. وی با بیان اینکه ۶۳ هزار میلیارد ریال جواز تاسیس در گیلان صادر شده است، گفت: ۲۳۷ طرح صنعتی با پیشرفت فیزیکی بالای ۶۰ درصد استان گیلان فعال است. مفتح با اشاره به ظرفیت گردشگری گیلان، تاکید کرد: توسعه صنعتی و تجاری گیلان، توسعه کشور بوده و لذا با توجه به نیاز کشور، باید ظرفیت صنعتی و تجاری گیلان را پررنگ‌تر از گذشته ببینیم و آمادگی رفع موانع و ارایه تسهیلات و واردات مواد اولیه و تخصیص ارز و ماشین‌آلات و... در این بخش را داریم.

◄ قیمت تایر سواری ۳۰ درصد بالا رفت

با خروج تایر از قیمت‌گذاری دستوری و واگذاری اختیار به تولیدکنندگان، نرخ انواع تایر سواری تا ۳۰ درصد گران شد. به گزارش خبرگزاری تسنیم، با تصمیم ستاد تنظیم بازار مبنی بر خروج تایرهای سواری از شمول قیمت‌گذاری دستوری، اختیار تعیین قیمت این محصولات به تولیدکنندگان واگذار شد؛ تصمیمی که به گفته فعالان صنعت، گامی در راستای اصلاح ساختار قیمت‌گذاری، کاهش فاصله قیمت کارخانه و بازار و بهبود شرایط توزیع به شمار می‌رود. در پی این تغییر رویه، شرکت‌های تولیدکننده تایر با اخذ مجوز از هیات‌مدیره، نسبت به اصلاح قیمت فروش محصولات خود اقدام کرده‌اند؛ بر این اساس، نرخ فروش تایرهای سواری به‌صورت میانگین تا ۳۰ درصد افزایش می‌یابد. از آنجا که تایرهای سواری سهم عمده‌ای (حدود ۷۰ درصد) از حجم تولید این صنعت را به خود اختصاص می‌دهند، این تغییر قیمت تأثیر قابل توجهی بر فعالیت‌های عملیاتی و اقتصادی تولیدکنندگان خواهد داشت.

◄ کنسرو تن ماهی گران شد

قیمت کنسرو تن ماهی ۱۸۰ گرمی به ۳۲۹ هزار تومان رسید. مدیرکل دفتر بهبود کیفیت، فرآوری و توسعه بازار آبزیان درباره قیمت کنسرو تن ماهی گفت قیمت هر قوطی ۱۸۰ گرمی با در آسان‌بازشو از ۲۹۹ هزار تومان به ۳۲۹ هزار تومان رسیده است. عباس مختاری افزود: افزایش قیمت کنسرو ناشی از گران شدن ماهی تن نیست و افزایش هزینه قوطی و روغن در این تغییر قیمت نقش داشته است.

رویداد

◄ با بالا رفتن نرخ ارز قیمت مرغ و تخم‌مرغ هم بالا می‌رود

رییس اتحادیه واردکنندگان نهاده دام و طیور، با اشاره به افزایش قیمت محصولات پروتئینی در بازار، به تجارت‌نیوز گفت: در حال حاضر قیمت هر کیلوگرم مرغ از ۳۰۰ هزار تومان عبور کرده و در میادین نیز به حدود ۳۵۰ هزار تومان رسیده است. همچنین قیمت هر شانه تخم‌مرغ که وزنی معادل دو کیلوگرم دارد، در حال حاضر حدود ۹۰۰ هزار تومان است. داوود رنگی، با تاکید بر اینکه افزایش قیمت ارز یکی از عوامل اصلی گرانی محصولات پروتئینی است، بیان کرد: نرخ ارز هر روز از سوی بانک مرکزی افزایش پیدا می‌کند و قیمت نهاده‌های دامی نیز تابعی از همین روند است. در نتیجه، نهاده با قیمت بالاتری به دست تولیدکننده می‌رسد و هزینه تولید افزایش پیدا می‌کند؛ این هزینه در نهایت از جیب مصرف‌کننده پرداخت می‌شود. رنگی با اشاره به وضعیت واحدهای تولیدی در بخش تخم‌گذار و گوشتی اظهار کرد: واحدهای تولیدکننده تخم‌مرغ در مقایسه با بخش مرغ گوشتی وضعیت نسبتا مناسبی دارند، اما تولیدکنندگان مرغ گوشتی همچنان با مشکل بالا بودن قیمت تمام‌شده و کاهش تقاضا در بازار مواجه هستند. او با بیان اینکه قیمت فعلی عرضه مرغ با هزینه واقعی تولید فاصله دارد، افزود: در شرایط کنونی، بین قیمت عرضه و قیمت تمام‌شده مرغ به‌طور متوسط در کشور حدود ۳۰ تا ۴۰ هزار تومان اختلاف وجود دارد. البته ممکن است برخی گروه‌ها و شرکت‌ها در شرایط فعلی هزینه تمام‌شده مناسب‌تری داشته باشند، اما در مقابل، برخی تولیدکنندگان نیز با همین قیمت‌های موجود متحمل زیان می‌شوند. رییس اتحادیه واردکنندگان نهاده دام و طیور با اشاره به یکی دیگر از مشکلات تولیدکنندگان مرغ گوشتی تصریح کرد: بخشی از مشکلات این حوزه به استفاده از نژاد نامرغوب آرین بازمی‌گردد؛ نژادی که مصرف دان بالایی دارد، اما در مقابل، گوشت کمتری تولید می‌کند. این مساله هزینه مضاعفی را به تولیدکننده تحمیل کرده و بر افزایش قیمت تمام‌شده مرغ اثرگذار است. وی با هشدار نسبت به پیامدهای تداوم سیاست‌های ارزی بانک مرکزی عنوان کرد: با ادامه این روند و افزایش قیمت‌ها، قدرت خرید و میزان مصرف مردم کاهش پیدا می‌کند و دسترسی مصرف‌کنندگان به محصولات پروتئینی نیز دشوارتر می‌شود. رنگی در پایان با تاکید بر ضرورت تثبیت نرخ ارز نهاده‌های دامی خاطرنشان کرد: دولت در وهله نخست باید برای تثبیت ارز نهاده‌ها اقدام کند. اجرای این سیاست می‌تواند اطمینان لازم را به تولیدکنندگان بدهد تا با اعتماد و پیش‌بینی‌پذیری بیشتری به فعالیت خود ادامه دهند.

◄ نیاز ۵۶ همتی برای نوسازی زیرساخت شهرک‌های صنعتی

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت، هزینه بازسازی و نوسازی زیرساخت‌های فرسوده ۵۱۰ شهرک و ناحیه صنعتی کشور را ۵۶ هزار میلیارد تومان اعلام کرد. طهمورث لاهوتی اشکوری در نشست هم‌اندیشی با رییس و اعضای کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی، تأمین منابع مالی پایدار را از الزامات نوسازی زیرساخت‌های صنعتی دانست و گفت: برای بازسازی و نوسازی زیرساخت‌های ۵۱۰ شهرک و ناحیه صنعتی کشور، حدود ۵۶ هزار میلیارد تومان اعتبار نیاز است. وی پیشنهاد کرد سرفصل مستقلی برای نوسازی زیرساخت‌های فرسوده در لوایح بودجه سنواتی پیش‌بینی شود و بخشی از سهم مالیات بر ارزش افزوده پرداختی واحدهای صنعتی مستقر در شهرک‌ها نیز به این موضوع اختصاص یابد. مدیرعامل سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران همچنین از تأمین ۱۲ هزار و ۸۳۰ مگاوات برق در شهرک‌ها و نواحی صنعتی خبر داد و گفت: ۴۳۷ مگاوات از این ظرفیت از طریق نیروگاه‌های خورشیدی تأمین می‌شود. لاهوتی اشکوری با اشاره به برنامه توسعه انرژی خورشیدی افزود: ۵۹۱ محدوده تخصصی برای توسعه انرژی خورشیدی با ظرفیت مجموع ۵۶۰ مگاوات پیش‌بینی شده که تاکنون ۶۹ مگاوات آن به بهره‌برداری رسیده است.

ویژه

◄ دو روز رقابت برای قهرمانی و جایزه دو میلیاردی

فینال تورنمنت ملی بازی‌های همراه اول با دو میلیارد تومان جوایز نقدی و غیرنقدی، روزهای ۲۸ و ۲۹ آبان ماه در تهران برگزار می‌شود. به گزارش روابط عمومی همراه اول، این تورنمنت با حضور گیمرهای برتر کشور و با بهره‌گیری از ظرفیت شبکه نسل پنجم همراه اول برگزار می‌شود. در مرحله نهایی، ۳۲ فینالیست با بازی FC۲۷ برای کسب عنوان قهرمانی به رقابت می‌پردازند. جوایز این تورنمنت شامل یک میلیارد تومان جایزه نقدی برای نفرات برتر و یک میلیارد تومان جایزه غیرنقدی در قالب مودم نسل پنجم با طرح اختصاصی بازی و یک سال اینترنت برای فینالیست‌هاست. همراه اول همچنین تدارک حضور فینالیست‌ها در محل برگزاری مسابقات را از مبدا تا مقصد برعهده گرفته و گفتنی است این تورنمنت در راستای توسعه حضور همراه اول در دنیای بازی‌های دیجیتال و بهره‌گیری از ظرفیت شبکه نسل پنجم در تجربه بازی برگزار می‌شود.

◄ آغاز فعالیت استارتاپ استودیوی همراه اول در خراسان رضوی

استارتاپ استودیوی همراه اول با هدف شناسایی ایده‌ها و تیم‌های نوآور و استفاده از ظرفیت زیست‌بوم فناوری برای پاسخ به نیازهای اپراتور اول کشور، فعالیت خود را در استان خراسان رضوی آغاز کرد. به گزارش روابط عمومی همراه اول، اولین گام این برنامه با انتشار فراخوان جذب استارتاپ در دانشگاه فردوسی مشهد برداشته شد؛ فراخوانی که با استقبال استادان، دانشجویان و صاحبان ایده همراه بود و زمینه شناسایی طرح‌ها و تیم‌های مستعد را فراهم کرد. این استارتاپ‌استودیو در روزهای ابتدایی فعالیت خود، نخستین همکاری نوآورانه را با یکی از تیم‌های مستعد وارد مرحله اجرا کرد. این اقدام، آغاز مسیر تبدیل ایده‌های شناسایی شده به طرح‌های عملیاتی و توسعه همکاری با تیم‌های نوآور به شمار می‌رود.